

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

มรรคผลนิพพานเป็นวิสัยของผู้ปฏิบัติธรรม

ก่อนจึงหัน

พระเณรที่อยู่กับเรา อยู่ในหัวอกเราทุกองค์ ในครัวในนี้อยู่ในหัวอกเราหมด แต่ที่จะได้สังเกตพิจารณาเต็มเม็ดเต็มหน่วยก็คือฝ่ายพระ ฝ่ายพระนี่ดูได้ทุกแง่มุม เราดูได้ตลอดเวลา เวลาไหนเราไปได้ทั้งนั้น ตรวจดูไม่ว่ากลางคืนกลางวัน ช่างในเลอะเทอะ เพราะไม่ได้ไปดู อย่างมากก็ด้อมๆ ไปเท่านั้น เลอะเทอะเท่าไรในครัว ถ้าพูดถึงเรื่องพระในวัดป่าบ้านตาดตั้งแต่สร้างวัดมา ไม่มีความเคลื่อนไหวออกเป็นผลลบลเลย คงเส้นคงวาหนาแน่นด้วยการประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัยตลอดมา ก็เป็นที่สะดวกสบายใจสำหรับผู้ปกครอง และผู้ปฏิบัติตามก็อบอุ่นภายในตนที่ได้บำเพ็ญประโยชน์ตามหลักธรรมหลักวินัยเต็มเม็ดเต็มหน่วย ผลก็ได้เป็นที่พอใจๆ

ทางในครัวแต่ก่อนไม่มี เรามีเฉพาะโยมแม่สองสามคนเท่านั้น อันนี้มันทะเล็กมา ยังไงก็ไม่รู้ ไปดูเอาซิ มันนอนกองกันกินอยู่ในนั้นเยอะนะไม่ได้หน้าได้หลังอะไร ผู้มุงอรรถมุงธรรม ปฏิบัติอรรถธรรม หนักใจลำบากใจ ใ้ผู้เลอะๆ เทอะๆ มันไปกิดไปขวางอยู่ในนั้น มันลำบากนะ เราก็ดูแลไม่ทั่วถึง ใ้คอยสังเกตดูข้างใน ถ้ารายไหนไม่เป็นที่ให้บอกมา ถ้าบอกมาถึงเราแล้วศาลเดียว ไม่ต้องมีหลายศาลแหะ มีศาลเดียว ศาลตัน ศาลอุทธรณ์ ฎีกา ไม่มี มีศาลเดียวคือเรา พูดให้ชัดเจนเลย หลักธรรมวินัยมีศาลเดียว ไม่มีสามศาลสี่ศาล

การปฏิบัติตนให้เป็นคนดีนี้ลำบากมากนะ ต้องฝืนไม่ฝืนไม่ได้ กิเลสเอาไปกินหมดๆ เผลอไม่ได้เรื่องกิเลส นี่ละที่ว่าเป็นคู่กันกับธรรม มีมาดั้งเดิม กิเลสกับธรรมเป็นคู่กัน สมัยใดที่ธรรมมีความเจริญรุ่งเรือง ผู้ปฏิบัติธรรมสนใจในธรรมมีมาก กิเลสคือตัวเป็นพินเป็นไฟก็สงบลง ถ้าธรรมอ่อนแล้วพินไฟคือกิเลสจะพองตัวขึ้น อย่างปัจจุบันในเมืองไทยเรา มีตั้งแต่กิเลสพองตัวเต็มบ้านเต็มเมือง เต็มวัดเต็มวา ไม่เว้นแม้วัดวาอารามพระเณร มันเหยียบได้หมด พระเราหัวโล้นๆ มันอายบาบเมื่อไร มันไม่ได้อายนะ มีแต่หัวโล้นผ้าเหลืองคลุมศีรษะมันอยู่เท่านั้น ความไม่ละอายบาบมันอยู่กับตัว เทวทัตหัวโล้นๆ นี่ทั้งนั้น

เปิดให้ชัดเจน ผู้ทำทำอย่างไม่มีมายาย ธรรมถ้าไม่มาแก้กันอย่างนี้หาความสะอาดไม่ได้นะ มันเลอะขนาดนั้นละ นี่ละจิตใจต่ำเสี่ยอย่างเดียวดูเอา ถ้าจิตใจต่ำเสี่ยอย่างเดียวอะไรจะสูงเท่าเมฆ บนเมฆก็ตามเถอะ มันก็ไปหมิ่นคั่งอยู่บนเมฆ ถ้าจิตใจสูงเสี่ยอย่างเดียวอยู่ไหนหอมหวานชวนชม การปฏิบัติตนเป็นสำคัญมาก เมืองไทยเรา

เลอะเทอะมากทั้งฝ่ายพระเจ้าพระสงฆ์ ศาสนา ทั้งฝ่ายประชาชน มองดูกันจะไม่ได้เลย มองดูกันแม้ที่สุด เราย่นออกมาเป็นเอกเทศ พระดูพระก็จะดูไม่ได้ คือมันขยะแขยงกัน ด้วยการประพฤติปฏิบัติเหลื่อมล้ำต่ำสูงต่างกันมากทีเดียว ถ้าต่างคนต่างปฏิบัติตาม หลักธรรมหลักวินัยของศาสดาองค์เดียวกันแล้วจะเรียบ ไปที่ไหนเข้ากันได้สนิท ๆ

อันนี้มันเอาเทวทัตเข้ามาแทรก ๆ อยู่ในวัดในวาในพระในเณร ผู้ตั้งใจปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบเลยขยะแขยง เป็นความลำบากลำบากภายในจิตใจไม่น้อยนะ ให้ท่านทั้งหลายดูเอา พระสำหรับในวัดป่าบ้านตาดเราก็งงไม่เคยเห็น แต่มันเป็นอยู่ลึก ๆ ใครจะไปทราบได้ละ สอนนี่ต้องสอนทั่วกันไปหมด เสมอกันหมดไม่เอนไม่เอียง ผิดบอกว่า ผิด ถูกบอกว่าถูก ท่านทั้งหลายนำไปปฏิบัติให้เอาธรรมไปปฏิบัติ อย่าให้มีที่ลับที่แจ้ง ในหัวใจเรา ไม่ดีตรงไหนให้แก้ทันที ตรงไหนดีให้ส่งเสริม นั่นละความสงบร่มเย็นจะมี ๆ

ผู้รักศีลรักธรรม ปฏิบัติตามศีลตามธรรมนี้เรียกว่าเป็นผู้มีกภูมิเกณฑ์ มีหลักมีแหล่ง ถ้าไม่มีธรรมแล้วเราอย่าเอาสมบัติเงินทองข้าวของกองเท่าภูเขาขึ้นมาอวดธรรมนะ ธรรมนี้เลิศเลอสุดยอดแล้ว อย่าเอามาอวดธรรม ธรรมเป็นของเลิศเลอ ให้เข้ามาบูชา ธรรม คำว่าบูชาธรรมคือต้องกราบไหว้เคารพนับถือธรรมเสมอ อย่าไปเย่อหยิ่งจองหอง พองตัวว่าเป็นผู้มั่งมีศรีสุข มีสมบัติเงินทองข้าวของมาก ยศถาบรรดาศักดิ์ดีมาก อย่าเอามาอวดนะ นี่คือกองมูตรกองคูถเมื่อเทียบกับธรรมแล้ว

ธรรมอยู่ที่ไหนจำตลอดเวลา ยิ่งเป็นอยู่กับผู้ปฏิบัติธรรมด้วยแล้ว ในหัวอกของท่านจำครอบโลกธาตุ แล้วจะไปอวดท่านได้ยังไงละไอ้มูตร ๆ คูถ ๆ นั้นนะ เกิดประโยชน์อะไร ให้ตัดแปลงตนเอง อะไรไม่ดีนั้นละเป็นสิ่งที่ลดคุณค่าของมนุษย์เราลง ถ้าดีแล้วก็เพิ่มคุณค่าขึ้น ๆ พวกนี้ตั้งใจประพฤติปฏิบัตินะ

เมืองไทยเราเป็นเมืองพุทธ ขอให้มီးวี่แววแห่งชาวพุทธติดตัวบ้าง ทั้งประชาชน พระเณรในวัดวาให้มီးธรรมติดตัวบ้าง เดียวนี้จะไม่มึนะ มีแต่กิเลสออกกลวตออกลายตีตลาด ไปที่ไหนเหม็นคลุ้งไปหมด ๆ นั่นละถ้ากิเลสไปไหนเหม็นคลุ้งไปหมด ถ้าธรรมไปไหนหอมหวาน ท่านว่า สีลคฺนุโร อนุตฺตโร กลิ่นแห่งศีลนี้หอมหวานทวนลม ไม่ต้องไปตามลม กลิ่นศีลกลิ่นธรรมนี้หอมหวานทวนลมไปได้ทั้งนั้น ให้นำไปปฏิบัติตนเอง

คนมีศีลมีธรรมเป็นคนมีหลักแหล่ง ไม่ว่าจะทำหน้าที่การงานชวนชวยหาเลี้ยงชีพก็ตาม หน้าที่การงานใดก็ตาม ถ้ามีธรรมแล้วจะมีหลักมีเกณฑ์มีเหตุมีผล ไม่ค่อยเสียเจ้าของ ส่วนมากเอาแต่กิเลสมาเป็นหัวหน้า อะไรก็ชู้ ๆ สุกเอาเผากิน ๆ วันหนึ่ง ๆ แบบสุกเอาเผากินเป็นไปทั่วโลก เป็นยังงี้โลกเมืองไทยเรา หาหลักเกณฑ์ไม่ได้ จม ไม่มีความหมายอะไรละ พวกนี้จำให้ดี ให้นำธรรมไปปฏิบัติถ้าอยากมีกภูมิเกณฑ์

ครอบครัวเหี้ยมเรื้อนหนึ่ง ๆ มีกฎมีเกณฑ์ปฏิบัติต่อกัน ออกไปสังคมมากน้อยก็ให้มีกฎ มีเกณฑ์แห่งศีลแห่งธรรมนำไปปฏิบัติด้วยกัน ก็จะมีธรรมสงบเย็น ถ้าปราศจาก ศีลธรรมใครอย่าอวดเก่งนะ จมทั้งนั้น ๆ

ไม่มีใครเก่งกว่าองค์ศาสดา สามแดนโลกธาตุนี้มีศาสดาองค์เดียวเท่านั้น เป็นผู้ ล้นกิเลสด้วย เป็นเจ้าของของศาสนาแนะนำสั่งสอนด้วยความถูกต้องแม่นยำด้วย ให้นำ ธรรมท่านไปสอน ธรรมของท่านผู้บริสุทธิ์มาสอนโลกมีที่ไหน มีพระพุทธเจ้าพระองค์ เดียวเท่านั้น นอกนั้นก็ล้นกิเลสทั้งนั้น อะไรว่าดี ๆ ถูกหมด ถ้าถูกใจเจ้าของถูกหมด ๆ ถูกธรรมหรือไม่ถูกธรรมไม่สำคัญ แต่พระพุทธเจ้าเอาธรรมเข้าทางเลย อะไรถ้าไม่ถูก ธรรมปิดออก ๆ เป็นอย่างนั้นนะ ให้จำเอา ให้พร

หลังจ้งหัน

(สถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชนล่าสุดมี ๗๔ สถานีแล้วครับ แบ่งตามภาค ภาคเหนือ ๑๗ สถานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๗ สถานี ภาคกลาง ๑๐ สถานี ภาคใต้ ๑๐ สถานี ภาคตะวันออก ๑๐ สถานี รวมยอดทั้งหมด ๗๔ สถานีครับ) ก็เยอะ แล้วนี่ ดูเหมือนทั่วประเทศไทยแล้ว ออกทุกภาคแล้ว นี่ก็มักจะออกจากวัดป่าบ้านตาด ธรรม ไม่ว่าจะทางวิทยุหรือออกทางไหน ๆ แม้ที่สุดเทศน์ด้วยปากก็ออกจากวัดป่าบ้าน ตาดนี่ เช่นอย่างเราช่วยชาติบ้านเมือง ไปทุกภาค เทศน์ทุกแห่งทุกหน ออกจากปาก โดยตรง ๆ จากนั้นก็ติดเทปมาออกทางวิทยุ

ดูออกหลายแบบนะ ส่วนมากออกจากวัดป่าบ้านตาด ครูอาจารย์ทั้งหลายท่านก็ มีแต่ไม่ค่อยมากนัก เอาเทปท่านมาเปิดฟังก็มีบ้าง แต่ครั้นแล้วออกหน้าก็คือเรา ยิ่ง ธรรมะเด็ด ๆ เผ็ด ๆ ร้อน ๆ แล้วยิ่งเป็นเราอยากจะทำทั้งนั้นเลย ธรรมะเด็ด ๆ เผ็ด ๆ ร้อน ๆ ก็เราทั้งนั้นแหละออก

ที่เคยได้เล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟัง บวชใหม่ได้พรรษาเดียว กับมาปัจจุบันนี้คน ๆ เดียวกันนี้แหละ บวชได้พรรษาหนึ่ง กับมาถึงปัจจุบันนี้ ๗๓ พรรษา พระองค์เดียวกัน นี้ บวชปีแรกเรียนเจ็ดตำนาน ลิบสองตำนาน สวดมนต์จบ เรียนปาฏิโมกข์จบ สวดปาฏิ โมกข์ได้ในกลางพรรษา ออกพรรษาพอดี เรียนได้เต็มภูมิเจ้าของ นักธรรมยังไม่ได้ เรียนปีแรกนะ นักธรรมยังไม่ได้เรียน เรียนแต่สวดมนต์ แล้วก็เรียนปาฏิโมกข์ ได้ เท่านั้นละ เรียกว่าเต็มภูมิเจ้าของแล้ว

บวชเดือน ๖ ก็ไปในงานถูกเทศน์นี้เดือนพฤศจิกายน ๖ เดือน เรียนมาก็ไม่ได้เรียน เกี่ยวกับเรื่องการเทศน์ว่าการ เกี่ยวกับเรื่องสวดมนต์สวดพรสวดปาฏิโมกข์ไปเสีย ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องการเทศน์ว่าการ ที่นี้เดือนพฤศจิกายนเขาทำบุญลานข้าวเขาตามท้อง นา ก่อนเขาจะขนข้าวขึ้นยุ้งขึ้นฉาง เขาทำบุญให้ทานเสียก่อน เราก็ถูกนิมนต์ไป ที่ไหนก็

ถูกนิมนต์ ๆ พระทั้งวัดจนไม่มีพระจะตกค้างอยู่ในวัดเลย บ้านนั้นนิมนต์เท่านั้น นิมนต์เท่านั้นหมด เราก็ไป บวชได้พรรษาเดียวก็ได้เป็นหัวหน้าเขาไป

หัวหน้านี้สำคัญนะ มันจะตายอยู่หัวหน้านั้นแหละ คือเราไปเรามีหนังสือพกเล่มหนึ่ง กัณฑ์เทศน์กัณฑ์หนึ่ง เล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟังเสีย ได้หนังสือเทศน์กัณฑ์หนึ่ง เป็นเหมือนกัณฑ์เทศน์พก หนังสือพกไป เวลาจำเป็นก็เอากัณฑ์เทศน์พกนี้มาเทศน์พอผ่านไปได้ วันนั้นพอเทศน์จบลงแล้วเขาแห่กันมาอีกหลายบ้าน เขาร่วมกันมาในงานลานข้าว นั้นแหละ หือ ท่านเทศน์จบแล้วหรือ ๆ ใครก็รู้สึกจุกอริบร้อน อีตาคนหนึ่งเราไม่ได้ให้คนไปหาคันดูมัน ถ้ามันยังอยู่แล้วเอามันมาฆ่าเสีย

แกนั่งอยู่นั้น ท่านเทศน์เสร็จแล้วหรือ ๆ มันพูดขึ้นมา เสร็จแล้วก็จะยกอะไร ให้ท่านฉันทเพลเสียก่อน ท่านเทศน์ให้ฟังเมื่อไรก็ได้ เราอยากฆ่าอิตานี้ ก็มันไม่ใช่ผู้เทศน์ เราเป็นผู้เทศน์ต่างหาก นี่อันหนึ่ง ต้องเทศน์ปากเปล่า ภาษิตนั้นก็ยังจำได้อยู่ โถ คนจะตายจริง ๆ มันไปได้นะ อย่างที่เราเคยพูดว่า คนเราอย่าว่าโง่ตลอดไปนะ เวลามันจนตรอกจนมุม ความฉลาดมาช่วยได้ แล้วเกิดได้ด้วยความฉลาด เกิดเวลาจนตรอก ก็เข้ากันได้กับที่เราจำเป็น เขานิมนต์ไปเทศน์กัณฑ์ที่สอง

เรายังจำได้ภาษิต ก็พรรษาเดียว ยังไม่ได้เรียนภาษิตที่จะนำไปเทศน์ที่นั่นที่นี้ ยุ่งอยู่กับสวดมนต์ ปาฏิโมกข์ จำได้ภาษิตหนึ่ง ก็เอาภาษิตนั้นละยกขึ้นเทศน์พอรอดตัวไปได้ มันคับหัวอกเหมือนหัวอกจะแตก จะเอาอะไรเทศน์ให้เขาฟัง ๆ ระลึกหาอะไรไม่ได้ เราเองเป็นหัวหน้าต้องเทศน์ นี่ละความทุกข์ของพระมีครั้งนี่ละเราไม่ลืม ทุกข์แสนสาหัสเลย ถูกเทศน์ละชิ จากนั้นมาก็ไม่ค่อยมีปัญหาอะไร เพราะเรียนไปเรื่อย ๆ มีหนเดียวนี้เท่านั้น ทุกข์มากที่สุดเลย

พอมาถึงวัดก็ค้นเอาหนังสือเทศน์กัณฑ์ต่างๆ ที่เขาพิมพ์เป็นเล่มเอาไว้ ที่วัดโยธานิมิตร หนองขนอกกว้าง กรมทหาร ค้นดูหนังสือกัณฑ์เทศน์ของท่านเจ้าคุณอุบาสีชอบกัณฑ์ไหน เราจะเอาเทศน์กัณฑ์นี้ท่อง ไปไหนไม่อดตาย ใครจะมีงานอะไรก็ตาม กัณฑ์เทศน์กัณฑ์นี้กัณฑ์เดียวพอ มากี่ค้นหาได้เลย ท่องสวดมนต์สวดปาฏิโมกข์ยังไม่คล่องเท่ากัณฑ์เทศน์เรา นั้นมันจริงจังนะ เทศน์ท่องได้คล่องปากเลย ทีนี้มาจะไปเทศน์ที่ไหน จะเอากัณฑ์เทศน์กัณฑ์นี้ละเทศน์

ตั้งแต่นั้นมาก็ออกจากวัดโยธานิมิตร ไปเตลิดเปิดเปิงจนกระทั่งทุกวันนี้ เลยไม่ได้เทศน์กัณฑ์นั้นนะ กัณฑ์เทศน์เจ้าคุณอุบาสีที่ท่องไว้ เลยไม่ได้เทศน์จนมาถึงปัจจุบันนี้ ทีนี้รวมแล้วเป็นยังงี้พี่น้องทั้งหลายฟังเทศน์ของหลวงตา ตั้งแต่ไปเทศน์ที่ลานข้าวเขานั้นเบื้องต้นที่เป็นความทุกข์แสนสาหัส ตั้งแต่นั้นมาเรื่อยจนกระทั่งปัจจุบันนี้

เทศน์ทั่วโลกดินแดนเปิดโล่ง อย่าว่าแต่มนุษย์นี้เลย เทวบุตรเทวดาอินทร์พรหมอยู่ใน
 ข่ายแห่งธรรมที่ควรจะเทศน์ทั้งนั้น ไม่เห็นมันอดมันอันตันใจที่ไหน

ไปเทศน์ที่บ้านหนองแขงไม่ลืมจนกระทั่งทุกวันนี้ เลยผูกเป็นกลอนตลกขึ้นมา
 พอผ่านบ้านหนองแขง มีหมูหมาเปิดไถ่กว้างผ่านหน้า สู้อยามาผ่านนะ ภูโมโทกุเคียดแค้น
 ตั้งแต่นั้นมา สูตายนะ พวกไถ่พวกหมูหมา กุเคียดแค้นยังไม่ถอย คือไปเทศน์ที่ตรง
 นั้น เดียวนี้เขาตั้งบ้านแล้ว แต่ก่อนไม่มีบ้าน เป็นไร่เป็นนา เดียวนี้เขาตั้งเป็นบ้านหนอง
 แขวง ยังผูกเป็นกลอนตลกขึ้นมาได้ สู้อยามาผ่านนะ แถวนี่เป็นแถวภูโมโท ภูฆ่าสูได้หมด
 แหละ ขบขันดี จนกระทั่งทุกวันนี้เป็นยังงี้ คนๆ เก่านี่ละเทศน์ที่บ้านหนองแขง กับ
 เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

พูดถึงเรื่องปัจจุบัน ก็เปิดทั้งเวลามันอดอันตันใจจะเทศน์ไปไม่ได้ เปิดทั้งเวลา
 จิตใจมันเปิดโล่งออกแล้ว เข้ากันปั๊บ มันก็พูดได้ทั้งสองอย่าง พูดได้ทั้งสองยังงี้ ก็เวลา
 มันปิดตัน อะไรจะปิดตัน ก็คือความติดเขาติดเรามันเป็นกำแพงกันไว้ ติดเขาติดเราเสีย
 อย่างเดียวเทศน์ก็อดอันตันใจไปไม่ได้ ครั้นเรียนไปๆ การศึกษาเล่าเรียนก็ค่อยเปิด
 ออกๆ แต่ยังไม่ถนัดชัดเจนภายในใจเหมือนภาคปฏิบัติ เรียนไปที่ไหนก็จำได้ๆ แม้
 ที่สุดพูดถึงเรื่องมรรคผลนิพพาน ส่วนใหญ่เชื่อว่ามรรคผลนิพพานมี แต่ส่วนย่อยมันไป
 แบ่งกันว่า มรรคผลนิพพานมีหรือไม่มีนา นั้นส่วนย่อย

ก็ไปเปิดกันตอนออกปฏิบัติ พอหยุดจากการศึกษาเล่าเรียนแล้วก็มุ่งหน้า
 ภาคปฏิบัติเพื่อมรรคผลนิพพานโดยถ่ายเดียวเท่านั้น ไม่เพื่ออะไรเลย ยังงี้จะต้องให้
 ได้มรรคผลนิพพาน ให้เป็นพระอรหันต์ในชาตินี้ เมื่อมรรคผลนิพพานมีอยู่แล้วจะเอา
 ตายเข้าว่าเลย ที่จะถอยไม่มี ขอให้มิดูผู้หนึ่งมาบอก หรือท่านผู้ใดก็ตามมาบอกว่า
 มรรคผลนิพพานยังมีอยู่เถอะ เราจะมอบกายถวายตัวต่อครูบาอาจารย์หรือท่านผู้นั้น
 แล้วเอาตายเข้าว่าเลย ก็ไปได้พ่อแม่ครูจารย์เป็นผู้รับรองเรื่องมรรคผลนิพพาน

มากี่บั้งใส่เลยเชียวนะ ไปหาพ่อแม่ครูจารย์ คราวนั้นท่านก็กางตาข่ายคือเรดาร์
 เอาไว้หมด ใส่เปรี้ยวๆ กับเจตนาของเราที่มุ่งมันต่อแดนพันทุกข้ออย่างแรงกล้า มันก็เข้า
 กันได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ๆ ฟุ้งๆ เลย พอฟังเทศน์จบลงแล้วเปิดโล่งหมดเลย เรื่องมรรคผล
 นิพพานมีหรือไม่มี แม้จะมีกิเลสภายในใจก็ตาม แต่ความเชื่อมั่นในพ่อแม่ครูจารย์มันที่
 เทศน์เกี่ยวกับยืนยันเรื่องมรรคผลนิพพานนั้นเปิดอ้าหมดแล้ว ไม่มีอะไรที่จะมาข้อง
 หัวใจ ทีนี้เราจะจริงหรือไม่จริง ก็เอาตายเข้าว่า เราจะให้ถึงนิพพานในชาตินี้ อยากร
 จะต้องให้เป็นพระอรหันต์ในชาตินี้ เมื่อมรรคผลนิพพานมีอยู่ มรรคผลนิพพานเป็น
 วิสัยของผู้ปฏิบัติธรรมเพื่อมรรคผลนิพพาน เราก็เป็นมนุษย์คนหนึ่งมันจะนอกวิสัยนี้ไป
 ไหนวะ

เพราะธรรมะที่เปิดโล่งก็พ่อแม่ครูจารย์เปิดให้แล้ว เอา เข้า นี่เราพูดให้เปิดเสีย คราวนี้ เอา เข้าคราวนี้นะ ท่านมาเปิดประตูให้แล้ว อยู่ทำไม ตั้งแต่นั้นมาก็ฟังเลยเรื่อง ความเพียร นี่พูดอย่างเปิดเผยให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เพราะนิสัยของเราไม่ค่อยจะ เหมือนใครง่าย ๆ ผ่านไปนี่ เข้านอกออกในเกี่ยวกับเรื่องประชาชนเป็นอย่างหนึ่ง สำหรับพระเณรตลอดผู้มุ่งปฏิบัติธรรมทั้งหลายนี้ เราเข้านอกออกในได้หมดเลย ไม่ว่าทางภาคปริยัติภาคปฏิบัติเข้าได้หมด จึงไม่สงสัย

พอได้รับโอวาทพ่อแม่ครูจารย์มันเท่านั้นถึงใจเลย เหมือนวานิพพานอยู่ชั่ว เอื้อม ๆ ทั้ง ๆ ที่กิเลสมีอยู่นะ ความเปิดโล่งในหัวใจจากธรรมของท่านที่เปิดประตูเอาไว้ รับมรรคผลนิพพานเพื่อเรา จากนั้นมาก็พืดกันใหญ่เลย นี่ละที่ว่าจะไม่ค่อยเหมือนใคร ง่าย ๆ แล้วก็พอดีกับพ่อแม่ครูจารย์ท่านก็ไม่เคยเสริมใคร บางทีจะไปเที่ยวท่านถาม ไป กี่องค์ ไปสององค์ บางที่ท่านยังแสดงอาการขัดข้อง ไปอะไร ก็คนก็รักษาตัวไม่ได้เรื่อง แน่เท่านั้น เพียงคำนั้นใครจะกล้าไปละ ไหนยังจะไปองค์เดียวสององค์อย่างนี้ ไป หาอะไร แน่ท่านว่าอย่างนั้นนะ

แต่พูดแล้ว สาธุ กับเรานี้ขึ้นนิ้วเลย ท่านไม่เคยกีดกันหรือไม่เคยขัดข้อง เสริม ตลอดเลย เพราะท่านก็คงจะเห็นน้ำใจของเรา เป็นพระที่ผาดโผนโจนทะยานมาก เพราะฉะนั้นจึงต้องได้ทะเลาะกันกับท่านเรื่อย บรรดาลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายที่เป็นลูก ศิษย์ของท่านนี้เราถามย้อนหลังหมดแล้ว มีองค์ไหนที่ต่อสู้หรือขึ้นเวทีแชมเปียนพืดกับ ท่านอาจารย์มั่นมีองค์ไหน ไม่มี มีเราองค์เดียว ก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ คือถามนี้ไม่ได้ถาม ด้วยทฐิมานะเอาแพ้อาชนะนะ หาความจริง ถ้าความจริงยังไม่ลงมันคาราคาซัง การ ปฏิบัติตนก็ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย หด ๆ ย่น ๆ อยู่อย่างนั้น ถ้าลงใจตรงไหนแล้วทุ่ม เลย ๆ ท่านแสดงถึงเรื่องมรรคผลนิพพานเปิดอ้าแล้วทุ่มเลย

ที่นี้กับภาคปฏิบัติ ปฏิบัติยังงี้ถึงจะให้เหมาะสมกับการก้าวเข้าสู่มรรคผล นิพพานโดยไม่มีอุปสรรคใด ก็มีองค์เดียวเท่านั้น นั่น แล้วการเรียนมาท่านก็รู้แล้วว่า เราก็อเรียนถึงขั้นเป็นมหาท่านยังยกไว้ พูดเวลาไปฟังเทศน์ที่แรก ท่านมหาก็นับว่าเรียน มามากพอสมควรถึงขนาดเป็นมหาท่าน แต่อย่าว่าผมประมาทธรรมะของพระพุทธเจ้า นะ ธรรมะทั้งหลายที่ท่านเรียนมามากน้อยเวลานี้ยังไม่เกิดประโยชน์ ให้อภัยชิวาไว้ เสียก่อน เอา ให้เร่งทางด้านจิตตภาวนา เวลาท่านสรุปความลงมาแล้วเรื่องมรรคผล นิพพานท่านเทศน์หมดแล้ว มีแต่จะไล่เข้าสู่เวทีขึ้นเวทีเท่านั้น

อ้าว เอาทางจิตตภาวนาให้มากนะ อย่าไปสนใจกับการศึกษาเล่าเรียนมามาก น้อย ซึ่งเวลานี้ยังไม่เกิดประโยชน์ ท่านบอกอย่างนี้เลย จะมาคละเคล้ากันตะถิบยันกัน นี้การก้าวเดินจะไม่สะดวก ถ้าเอาปริยัติปฏิบัติมาคละเคล้ากัน ให้อภัยชิวาไว้เสียก่อน ให้เอา

ภาคปฏิบัติ เอา เปิดโล่งด้วยจิตตภาวนา อย่างไรจิตใจจะมีความสงบร่มเย็น เอ้าๆ ฟาด ลงตรงนี้นะ นี่ท่านเน้นหนัก เอาให้หนักเรื่องภาวนา นี่ละที่จะเปิดมรรคผลนิพพานคือ จุดนี้จุดภาวนา ท่านบอกอย่างชัดเจนมากทีเดียว จุดอื่นไม่มี ลงจุดภาวนาทั้งนั้นที่จะ ทะลุถึงมรรคผลนิพพาน เอาๆ ตรงนี้ให้ได้นะท่านว่านั่น

มันลงใจทุกอย่างนะถ้าได้ลงแล้วลงหมดเลย คอขาดขาดไปเลย นิสัยไม่เหมือน ใครเขี้ยว เพราะฉะนั้นเวลาลาท่านไป จะไปก็องค์ ว่าองค์เดียว เอ้อ ท่านมหาไปองค์ เดียวขึ้นทันทีเลย ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ มีเราเท่านั้นที่ท่านเสริมตลอดเลย ถ้าว่าไปองค์ เดียวละ ชี้นิ้วไปเลย ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ ท่านมหาไปองค์เดียว ไปจริง ๆ เอาจริง ๆ ด้วยนะ กลับมาหาท่านนี้มีแต่หนังสือห่อกระดูกมาทุกครั้ง ท่านดูอยู่ตลอด ลงมาจากภูเขา บางที่ท่านร้องไห้อีกก็ยังมีเรายังไม่ลืม

ตอนนั้นมันคงจะเป็นดีชานหรืออะไรอยู่บนภูเขา ลงมาจากถ้ำอะไรทางนา กับ แก้ว กับ ก่อทางทิศใต้ของสกลนคร ลงมาจากภูเขาไปหนองผือ ตัวเหลืองเหมือนทาขมิ้น หมดเลย หนังสือห่อกระดูก พอไปกราบท่านท่านร้องไห้อีกเลย เฮ้ย ทำไมเป็นอย่างนี้ล่ะ ท่านว่านั่น คือมันเหลืองหมดเหมือนทาขมิ้น เราก็มีแต่หนังสือห่อกระดูก มาหาท่านที่โรมิ แต่หนังสือห่อกระดูก ท่านดูหมดแล้วนี่ว่าจริงจิงขนาดไหน พอท่านว่า เฮ้ย ทำไมเป็นอย่าง นี้ล่ะ เราก็คอยนั่งฟังท่านจะออกช่องไหน สักเดียวท่านกลัวเราจะอ่อนเปียก ท่านพลิก ใหม่ตบปี่บมาทีหลัง มันต้องอย่างนี้จึงเรียกว่านักรบ นั่นท่านเสริมกำลังให้เลย เราก็ ก้าวเดินตามเรื่องของเรา แสดงว่าการดำเนินมานี้ไม่ขัดข้อง ท่านให้ความสะดวกแล้ว มันก็ยิ่งพุ่งของมันใหญ่เลย

นั่นละการปฏิบัติจึงหนักมากสำหรับเราเอง ไปองค์เดียวตลอดนะ เป็นเวลา ๙ ปี ตั้งแต่พรรษา ๗ ออกแล้วออกปฏิบัติ พรรษา ๘ ก็มาถึงพ่อแม่ครูจารย์มั่น จนกระทั่ง พรรษา ๑๖ เป็นเวลา ๙ ปี ออกโดดเดี่ยวคนเดียว ๆ ท่านส่งเสริมตลอดเวลา ไปนี้มีแต่ ไปองค์เดียวทั้งนั้น ๆ เพราะเรียนก็เต็มภูมิมาแล้วนี่ ภาคปริยัติมีเป็นแนวทางที่จะปฏิบัติ ได้เป็นอย่างดีแล้วไม่บกพร่อง เพราะฉะนั้นจึงได้ออก ท่านจึงไม่มีข้อตำหนิ มีแต่ให้ไป องค์เดียวเสริมตลอดเลย ตลอดมาเลยนะพ่อแม่ครูจารย์มั่น ไปองค์เดียวทั้งนั้นละเรา ไม่ไปกับใคร

คือไปสองเป็นน้ำไหลบ่า มีรับผิดชอบกันลึก ๆ อยู่ในนั้น มนุษย์เราไปด้วยกัน ลัทธิไปด้วยกันเขาก็รับผิดชอบกัน นี่มนุษย์ไปด้วยกันทำไมจะไม่รับผิดชอบอยู่อย่าง ลึกลับล่อ ทีนี้เมื่อไปองค์เดียวแล้วป่าช้าอยู่กับเรา เป็นตายเราเป็นคนรู้เอง มันก็พุ่งเลย เพราะฉะนั้นจึงไปแต่องค์เดียว ๆ อยากรกินก็กินไม่อยากรกินก็วันช่างหิวมันไม่เคยสนใจ เรื่องการอยู่การกินน้ำอ้อยน้ำตาลอย่ามาถาม แต่ก่อนไม่มี น้ำอ้อยน้ำตาล โกโก้ กาแฟ

แม้แต่รูปถ่ายถ่ายไว้ในร้านเขาก็ไม่มี พวกโกโก้ กาแฟแต่ก่อนไม่มี น้ำอ้อย น้ำตาลก็เหมือนกันไม่มี ไม่สนใจ ถ้าฉันฉันเฉพาะเท่านั้นพอ สมมุติว่าวันไหนฉันก็ฉันจากข้าวเท่านั้นพอ ไม่ยุ่งน้ำอ้อย น้ำตาล น้ำส้ม น้ำหวานอย่ามาถามเลย ไม่เคยเป็นอารมณ์ของใจ ฟุ้ง ๆ ตลอดมา

เอาเป็นเอาตายเข้าว่าจริง ๆ ไม่ใช่ธรรมดา เพราะมุ่งต่อแดนพันทุกซัร้อยเปอร์เซ็นต์แล้ว เพราะพ่อแม่ครูจารย์เปิดให้แล้วประตูแห่งมรรคผลนิพพานไม่มีสงสัยแล้ว ทีนี้มีแต่เราจะเข้าหรือไม่เข้า ก็เราพร้อมที่จะเข้าอยู่แล้ว พอท่านเปิดมันก็พุ่งเข้าเลย เพราะฉะนั้นจึงว่าเป็นตายไม่มี เอา ถึงกาลเวลามันตายอยู่กับเราเท่านั้นเอง เอาหนักขนาดนั้นละความพอกความเพียร ถ้าว่านิ่งนี้ก็ฟังซิเอาจนกันแตก นิสัยเรามันเป็นนิสัยผาดโผน ถ้าย่อ ๆ หย่อน ๆ คาราคาซังไม่ได้นะ

เพราะฉะนั้นเวลาถามปัญหาของท่าน ไม่ลงจุดไหนจะขัดกันเลยกับพ่อแม่ครูจารย์มัน เรียกว่านักมวยแชมป์บนเวที ขึ้นไปหาท่านเมื่อไรขัดกันอย่างนั้น จนพระแตกวัดมาตุเต็มได้ฤกษ์ศาลาข้าง ๆ เต็มหมด เราสององค์เท่านั้นละพืดกัน คือหาเหตุหาผลหาความสัตย์ความจริง ถ้างงไม่ได้จิตที่จะปฏิบัติหุ่ลมลงมันก็คาราคาซังลงไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย จึงต้องเรียนถามท่านให้เข้าอกเข้าใจอย่างเต็มที่แล้วที่นี้ฟุ้งเลยเชียว ถ้างงแล้วลงเลยเรา หมดตัวเลย ตายก็ตายเป็นก็เป็น ถ้างงไม่ลง เพราะฉะนั้นคำถามคำตอบหรือโต้ตอบกันนี้จึงรุนแรง หาความจริงลงตรงไหนแล้วหมอบเลย ๆ ฟุ้งเลยพร้อมเลยเป็นอย่างนั้นละ

นี่ท่านเปิดอ้าให้หมดแล้วหายสงสัย มันก็เอาอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ๆ ในจิตใจก็ดีก็เพราะอำนาจแห่งความเพียรนั้นละไม่ใช่อะไร เพราะความเพียรนี้กล้ำจริง ๆ ไม่ใช่ความเพียรธรรมดา เป็นความเพียรกล้าตลอด เราพิจารณาย้อนหลังถึงความเพียรของเรา ตรงไหนที่มันอ่อนแอท้อแท้ที่ไหนไม่มีเลย มีแต่ โอ้โฮ อย่างนั้นมันก็ทำได้อย่างนี้ก็ได้ ได้ขยะ ๆ นะเรื่องความเพียรของตัวเอง มันถึงได้ค่อยปรากฏผลขึ้นมา ถ้าว่านิ่งก็ฟาดตลอดรุ่ง ๆ กันแตก เอา แตกก็แตกกิเลสไม่แตกไม่ถอย นี่ก็พ่อแม่ครูจารย์มันท่านรังเอาไว้

พอขึ้นไปปีบ เพราะนั่งไม่ใช่คืนหนึ่งคืนเดียว ๙ คืน ๑๐ คืน แต่เว้นคืนหนึ่งบ้างสองคืนบ้างนั่งตลอดรุ่ง เพราะนั่งวันไหนนี้จิตมันลงเต็มที่ ๆ จำ ๆ สมกับเราที่สละเป็นสละตาย จิตเวลามันได้ลงนี้อัจฉริยะทุกคืนไม่เคยพลาด นั้นละธรรมชาติประเภทที่เกิดขึ้นจากใจ ขึ้นไปหาท่านแล้วเหมือนนักมวยแชมป์บนเวที ใส่กันเปรี้ยว ๆ ท่านก็นั่งนิ่งฟังเราก็เปิดเต็มเหนี่ยวเรา พอเสร็จแล้วท่านก็เสริมให้ที่นี้ ท่านก็เปรี้ยวออกมา เราก็หมอบฟัง ได้แล้วกำลังเต็มหัวใจ มาวันหลังชัดอีก ๆ จนกระทั่งท่านเห็นวาระพอสมควรแล้ว

ท่านก็เตือนเอง อย่างนั้นนะ ถ้าท่านไม่เตือนมันยังจะเอาอีกนะนั่น คิดดูซิว่ากันแต่ก็ไม่สำคัญ ถ้ากิเลสไม่แตกไม่ถอย

พอขึ้นไป มาที่ตัวคึกตัวคะนองผาดโผนโจนทะยานมาก นายสารตีฝึกม้าเขาจะฝึกอย่างหนัก ไม่ควรกินหญ้าไม่ให้กิน ไม่ควรกินน้ำไม่ให้กิน แต่การฝึกเขาจะฝึกอย่างหนัก จนกระทั่งมันนั้นค่อยลดพยศลงๆ การฝึกเขาก็ลดลงๆ จนถึงม้าทำการทำงานได้ไม่ฝ่าฝืนแล้วการปฏิบัติต่อม้าเขาก็ปฏิบัติธรรมดา ว่าท่านนั้นละเข้าถึงเราหมด เรายังเสียดายว่า ไอ้หมาตัวนี้มันฝึกแบบไหน เสียดายอยากให้ท่านว่า ท่านก็ไม่ว่า แต่เราจับเอาแล้วนั้น ตั้งแต่นั้นมาเราก็ไม่นั่งตลอดรุ่งอีก นี่ก็คือว่าถูกท่านรั้งเอาไว้ ไม่งั้นมันผาดโผนมาก

ทำอะไรก็ตามส่วนมากมักจะถูกรั้ง เพราะนิสัยผาดโผนมักจะถูกรั้งเสมอ มันผาดโผน รั้งด้วยเหตุด้วยผลด้วยอรรถด้วยธรรมยอมทนที่นะ ไม่ใช่แบบทูลีมานะ รั้งด้วยเหตุผลอรรถธรรมแล้วมันจะหมอบของมันทันที แล้วก็ไม่ฝืนๆ เช่นอย่างนั่งตลอดรุ่ง นั่งมาจนกันแต่กันมันยังจะไม่ถอย พอท่านว่าอย่างนั้นแล้วมันก็หยุดเลย คือจิตใจเมื่อฝึกทรมานได้เหตุได้ผลพอสมควรแล้วก็ให้ฝึกไปธรรมดา ไม่ควรผาดโผนโจนทะยาน จนเกินไปความหมายว่าอย่างนั้น เราก็ลดลงมาตามนั้น ก็สะดวกสบายเรื่อยมา

เพราะฉะนั้นจึงยกนิ้วให้เลยว่ามีพ่อแม่ครูจารย์มันเท่านั้น ที่สอนเราลงได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยหาที่ค้ำไม่ได้เลย ถูกต้องทุกอย่าง ธรรมะของท่านเป็นธรรมะที่ผาดโผน สัมกับนิสัยของเราเป็นนิสัยผาดโผนด้วย เข้ากันได้สนิทๆ เลย ตลอดมานี้ จากนั้นมาก็ก้าวเรื่อยๆ จนกระทั่งถึงปีท่านเริ่มป่วย ปีท่านเริ่มป่วยนี้เป็นปีที่จิตของเราออกแล้วนะ นั่น ออกเป็นธรรมจักร เป็นภาวานามยปัญญา เป็นสติปัญญาอัตโนมัติหมุนเป็นธรรมจักรไม่มีวันมีคืน จนกระทั่งนอนก็นอนไม่ได้ บางคืนตลอดรุ่งนอนไม่หลับเลย เพราะกิเลสกับธรรมพัดกันบนหัวใจ นอนอยู่มันก็ไม่ถอย นั่งอยู่ก็ไม่ถอย ลงเดินจงกรมไม่ถอย สุดท้ายแจ้ง กลางวันอีกยังไม่ถอย จนกระทั่งอ่อนหมดในหัวอก เมื่อยล้าไปหมดเลยจะเป็นจะตาย แต่อันนั้นมันไม่ถอยกัน ระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกันมันไม่ถอย

นี่ละถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัติ กิเลสจะมีมากขนาดไหนก็เถอะว่านั่นเลย เมื่อมันผ่านเวทีมาแล้วมันพูดได้เต็มปาก ก็เราเป็นเอง เวลาล้มลุกคลุกคลานไสเข้าไปแทบเป็นแทบตายมันก็ไม่ได้หน้าได้หลัง ก็ได้พูดปลอบโยนตนเองว่า เอะเถอะเวลานี้ยังไม่มีทุนมีรอน มันจะทุกข์ยากลำบากก็ทนไปเสียก่อน ต่อเวลามีกำลังวังชามีทุนมีรอนแล้วมันจะค่อยราบรื่นไปเรื่อยๆ จะค่อยได้รับความสะดวกสบายต่อไป เวลานี้ทุกข์ยากลำบากก็เอาทนไปเสียก่อน ปลอบใจเจ้าของ ที่นี้มันผิดกับคาดหมายนะ ความคาดความหมายกับความจริงเข้ากันไม่ได้

พอปฏิบัติจิตใจมีทุนมีรอนมีกำลังวังชาเข้าไปเท่าไร จิตมันยิ่งฟุ้งๆ เลย แทนที่มันจะอ่อนมันไม่ได้อ่อนนะที่นี้ จนกระทั่งนอนไม่หลับ กลางคืนกลางวันนอนไม่หลับ ถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัติทำงานช้ากิเลส เมื่อถึงขั้นนี้แล้วกิเลสจะมีอยู่มากน้อยเพียงไรอย่างไรต้องเขียนไปตายให้มันไว้เลย กิเลสตัวนี้จะตายในระยะนั้น วันนั้นๆ เหมือนอย่างนั้นนะ กำลังของสติปัญญามันเชื่อตัวเอง ฟุ้งๆ เลย ที่นี้กิเลสตัวไหนมันจะมาสามารถละ ก็เมื่อสติปัญญาเกรียงไกรขนาดนั้นแล้ว พอไหลขึ้นมาข้างสะบัดไปแล้ว นี่ละสติปัญญาฆ่ากิเลสอัตโนมัติขาดสะบัดๆ แล้วกิเลสตัวไหนจะไหลขึ้นมาได้ ก็นับวันที่กิเลสจะมุดมอดไปเท่านั้นเอง ที่นี้ก็นับวันที่จะฟุ้งถึงนิพพานมันก็ยังหมุนตัวๆ ไม่หลับ ไม่นอน

ตอนนี้เป็นตอนที่พ่อแม่ครูจารย์เริ่มป่วยแล้วนะ ท่านป่วยหนักทางธาตุทางชั้นธ ไ้เราก็หนักทางจิตใจ กลางคืนนี้ไม่ได้หลับได้นอน มันหมุนของมันตลอด ออกจากทางจกรมวิ่งไปหาพ่อแม่ครูจารย์มัน ออกจากพ่อแม่ครูจารย์มันวิ่งเข้าทางจกรม เพราะมันหมุนของมัน เราหมุนทางจิตใจ ท่านหมุนทางธาตุชั้นธอ่อนลงทุกวันๆ นี่ก็เป็นอุปสรรคอันหนึ่งเหมือนกัน จนได้วิตก เอ้ ทำไมจึงเป็นอย่างนี้ มันถึงมาโดนกันเอาอย่างนี้ พ่อแม่ครูจารย์ก็เรียกว่าเพียบทางธาตุทางชั้นธ ไ้ก็เราเพียบทางด้านจิตใจ ระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกันไม่มีวันมีคืน มันเป็นอย่างนี้จึงเป็นอย่างนี้

นี่ละที่ออกจากท่านบิ๊บเข้าทางจกรมแล้ว ออกจากทางจกรมเข้ามาหาท่านแล้ว หมุนตัวๆ ตลอดเวลา พอผ่านจากนั้นแล้วเอาละที่นี้ จนกระทั่งถึงเดือนพฤษภา ตั้งแต่ท่านล่วงไปเดือนพฤศจิกายน นั้นละไปนั้นก็เดือน เพราะจิตของเรามันหมุนตลอดแล้วนั้น พอถึงเดือนพฤษภาที่เราว่าวัดดอยธรรมเจดีย์ จนกระทั่งถึงวันที่ ๑๕ พฤษภา ๒๕๙๓ เวลา ๕ ทุ่มพอดี หลังวัดดอยธรรมเจดีย์นั้นเป็นเวลาตัดสินกันลงได้ ระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกันขาดสะบัดลง เหมือนหนึ่งฟ้าดินถล่ม มันเป็นภายในภายในจิตนะ ฟ้าดินเขาก็อยู่ของเขาอย่างนั้น แต่มันรุนแรงระหว่างกายกับจิต กายนี้ดีดีผิงเลย ระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกัน

พอกิเลสขาดสะบัดลงไปจากใจใจดีดี นี่ละเหมือนฟ้าดินถล่ม ผิงขึ้นมาด้วยความรู้ประเภทนั้นเราเคยคาดเคยคิดเมื่อไร จำขึ้นมาในขณะนั้น จนกระทั่งถึงออกอุทานทันทีเลย ไม่ได้วัตรรอยพระพุทธเจ้า หากเป็นด้วยกำลังของจิตที่รู้ธรรมเต็มเม็ดเต็มหน่วย ซึ่งจะทนอยู่ไม่ได้ที่จะอดกลั้นเฉยๆ ไม่ได้ มันก็ผางของมันออกมาเลย หือพระพุทธเจ้าตรัสรู้ตรัสรู้อย่างนี้ละเธอๆ ขึ้นช้าแล้วช้าเล่า มันถึงใจว่างั้น อ้อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ตรัสรู้อย่างนี้ละเธอๆ ธรรมแท้เป็นอย่างนี้ละเธอๆ พระสงฆ์แท้เป็นอย่างนี้ละเธอๆ ขึ้นหมดในหัวใจรวมเป็นอันเดียวกันแล้ว เป็นธรรมธาตุธรรมแท้

เดียวกันแล้ว หือ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ยังไง มันเป็นแล้วนั้น ถามใครเมื่อไร

นั่นละวาระสุดท้ายของกิเลสกับธรรมพัดกันขาดสะบั้นลงไป วันเดือนปี สถานที่ จึงได้บอกไว้อย่างชัดเจน เพราะเป็นธรรมชาติที่รุนแรงมาที่สุด ในชีวิตของเราไม่เคยมี ก็มีโดยไม่คาดไม่ฝัน ผางขึ้นมาเหมือนฟ้าดินถล่ม จากนั้นมาบรมสุขไม่ต้องพูด เรื่องทุกข์แม้เม็ดหินเม็ดทรายไม่เคยเข้าไปปรากฏในจิตเลย เพราะคำว่าสุขว่าทุกข์ก็ดีเป็น สมมุติทั้งมวล ธรรมชาตินั้นเป็นวิมุตติจิตมันจะเข้ากันได้ยังไง นั่นละที่นี้บรมสุขไม่ต้อง บอกเป็นหลักธรรมชาติ นิพพานเที่ยงถามหาอะไร พอเป็นขึ้นไปแล้วไม่ต้องทูลถาม พระพุทธเจ้า ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นเราตถาคต เห็นอันนี้เอง มันจำขึ้นมาตรงนั้นแล้ว หมดยุติปัญหาโดยสิ่งเชิง นี่ละการปฏิบัติธรรม ขอให้ท่านทั้งหลายจับให้ดี

อย่าทำเหาะๆ แะๆ พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาองค์เอกมาไม่ได้เป็นด้วยความ เหลาะแหละ เป็นด้วยความเป็นตายจริงๆ พระพุทธเจ้า ปรรณานาพุทธภูมิใครจะหนัก ยิ่งกว่าศาสดาที่ปรรณานาเป็นพระพุทธเจ้า แล้วเวลาบำเพ็ญธรรมวาระสุดท้ายสลบถึง สามหนหนักไหมพิจารณาซิ แล้วเป็นศาสดาขึ้นมาเต็มภูมิ สั่งสอนสัตว์โลกได้เต็มเม็ด เต็มหน่วยเป็นธรรมเหลาะแหละเมื่อไร ขอให้ปฏิบัติเถอะ ธรรมะนี้เป็นอกาลิโกไม่เลือก กาลสถานที่เวล่ำเวลา เช่นเดียวกับกิเลส กิเลสมันไม่เลือก ทำให้เกิดกิเลสเมื่อไรเกิดได้ ทั้งนั้น ธรรมก็ไม่เลือกทำให้เกิดธรรมเมื่อไรเกิดได้ทั้งนั้น ๆ

อ้าว เอาให้เกิดธรรม เกิดไปเกิดมาหลายครั้งหลายหนกิเลสตัวเป็นข้าศึกขาด สะบั้นลงไปจำขึ้นมาเลย เป็นได้ในหัวใจทุกดวงถ้าตั้งใจปฏิบัติ ถึงสมควรที่จะรู้ได้แล้ว ประมาทกันไม่ได้นะใจดวงนี้ ใจดวงนี้เป็นหลักธรรมชาติรับรองธรรมทั้งดวงได้ด้วยกัน ทั้งหมด ไม่มีธรรมดวงใดจะบกพร่องต่อธรรม ขอให้ปฏิบัติตามเถอะ ธรรมไม่ลำเอียง สมควรแก่ธรรมชั้นใดธรรมชั้นนั้นกับใจจะเข้าสัมผัสกันทันที จนขนาดถึงธรรมกับใจ เป็นอันเดียวกันแล้วก็ไม่ต้องถามใคร ไม่ต้องทูลถามพระพุทธเจ้า จำขึ้นทันทีแล้วพอ พากันจำเอา ให้ไปประพฤติปฏิบัติ อย่าอ่อนแอท้อแท้เหลวไหล

ธรรมพระพุทธเจ้าสด ๆ ร้อน ๆ ไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลา จึงเรียกว่า อกาลิโก ๆ นอกจากกิเลสมันปกคลุมหุ้มห่อเอาไว้ ธรรมโผล่ขึ้นไม่ได้ ก็ว่ามรรคผลนิพพานไม่มี ๆ จะมีอะไรก็มีแต่กิเลสตัวซีเกียจซีคร้าน ตัวไม่เอาไหนเหยียบธรรมอยู่ แล้วธรรมจะ เกิดขึ้นได้ยังไง เมื่อเปิดธรรมขึ้นมากิเลสมันก็พังได้เช่นเดียวกัน เอาละพอ

ที่เทศน์ให้ท่านทั้งหลายฟังนี้ เราเทศน์เปิดออกมาจากหัวใจ เราไม่มีข้อสงสัยแม้ นิดหนึ่งเม็ดหินเม็ดทรายไม่มี เปิดออกไม่ว่าธรรมะชั้นใด ๆ แน่นนอนถูกต้องแม่นยำ ๆ หมดยุติเลย ไม่เป็นที่สงสัย นี่ที่เขากองทางวิญญูทั่วประเทศไทยเราเห็นด้วยแล้ว ออกเถอะ

ธรรมะประเภทนี้ว่างั้นเลย ธรรมะที่ออกจากหัวใจนี้แม่นยำไปตลอดแล้ว ออกเถอะว่า
งั้นเลย ที่ว่าธรรมเราจะหย่อนตรงนั้นอ่อนตรงนี้ไม่มี แน่นอนๆ ในธรรมทุกชั้น ให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz